

Sygn. akt II KK 272/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Jarosław Matras
SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

Protokolant Emilia Bieńczak

w sprawie **T. W.**

ukaranego za wykroczenie z art. 94 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2022 r. w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na niekorzyść obwinionego od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w P. z dnia 28 marca 2022 r., sygn. akt II W [...],

**uchyla wyrok nakazowy w zaskarżonej części i w tym zakresie
przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem nakazowym z dnia 28 marca 2022 r., sygn. II W [...] uznał T. W. za winnego popełnienia wykroczenia stypizowanego w art. 94 § 1 k.w. polegającego na prowadzeniu w dniu 22 stycznia 2022 r. w miejscowości Ż.

na drodze publicznej pojazdu marki M. o nr. rej. [...] bez posiadania wymaganych uprawnień i za to wymierzył mu karę grzywny w wysokości 300 złotych, zasądając nadto na rzecz Skarbu Państwa stosowne kwoty tytułem opłaty i wydatków postępowania.

Orzeczenie to nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się 16 kwietnia 2022 r.

Kasację od tego wyroku na niekorzyść obwinionego T. W., w części dotyczącej orzeczenia o karze oraz w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, wniosł Prokurator Generalny. W kasacji zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 94 § 1 k.w., polegające na wymierzeniu obwinionemu na podstawie tego przepisu, za przypisany czyn popełniony w dniu 22 stycznia 2022 r., kary grzywny w wysokości 300 złotych, podczas gdy zgodnie z jego dyspozycją, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2022 r., kara grzywny mogła być wymierzona w wysokości nie niższej niż 1500 złotych oraz art. 94 § 3 k.w. polegające na odstąpieniu od orzeczenia wobec obwinionego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, podczas gdy jego orzeczenie było obligatoryjne wobec uznania go za winnego popełnienia wykroczenia, o którym mowa w art. 94 § 1 k.k.

W konkluzji skarżący wniosł o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w P. w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. stosowanym w postępowaniu w sprawach o wykroczenia odpowiednio, z mocy odesłania z art. 112 k.p.w.

Zgodnie z treścią art. 3 pkt 9 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2328) zmieniono treść art. 94 § 1 k.w. przez nadanie mu brzmienia „Kto prowadzi na

drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu pojazd mechaniczny, nie mając do tego uprawnień, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1500 złotych”. Modyfikacji uległa również treść § 3 tego przepisu przez przyjęcie, że w razie popełnienia wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. orzeka się zakaz prowadzenia pojazdów.

Zmiany te weszły w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., a zatem obowiązywały w dacie popełnienia wykroczenia, jak i w dacie wskazanego wyroku.

Przepis art. 24 § 1 k.w. stanowi, że grzywnę wymierza się w wysokości od 20 do 5000 złotych, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zatem na gruncie unormowań szczególnych istnieje możliwość odstępstwa od określonych w tym przepisie granic limitujących wysokość możliwej do orzeczenia grzywny. Z możliwości takiej skorzystał ustawodawca we wskazanej ustawie i ustalił stawkę minimalną w kwocie wyższej od tej określonej w przepisie ogólnym. Tym samym wymiarzenie obwinionemu za przypisane wykroczenie kary grzywny w wysokości 300 złotych nastąpiło z naruszeniem jej minimalnego progu określonego jako „nie mniej niż 1500 złotych”.

Nadto przepis art. 94 § 3 k.w., w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania stanowił o obligatoryjności orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów w razie popełnienia wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. Zatem sądowi nie pozostawiono żadnej dowolności w zakresie orzeczenia tego środka karnego. Co prawda w treści art. 94 § 3 k.w. użyto ogólnego zwrotu o zakazie prowadzenia pojazdów, ale uwzględniając jego powiązanie z treścią art. 94 § 1 k.w. zakaz ten będzie miał zastosowanie do osób prowadzących pojazdy mechaniczne na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu. O trafności tego wyводу przekonuje również rozgraniczenie w treści art. 94 k.w. pojazdu mechanicznego (§1) oraz pojazdu innego niż mechaniczny (§ 1a).

Poza tym, jak słusznie podniesiono w kasacji na kanwie analogicznego normowania zawartego w art. 87 § 1 k.w., Sąd Najwyższy wskazał, że zakaz prowadzenia pojazdów, aby stanowił realną dolegliwość dla ukaranego i realizować cele środka karnego, musi pozostawać w funkcjonalnym związku z rodzajem

pojazdu, którego prowadzenia dopuścił się sprawca wyrok SN z dnia 13 czerwca 2019 r., III KK 222/18).

Uwzględnienie wskazanych okoliczności przekonuje, że stanowisko zajęte na wstępie rozważań o oczywistej zasadności kasacji było ze wszech miar uzasadnione. Wykazane rażące naruszenie prawa miało istotny wpływ na treść wyroku, albowiem z nieuprawnioną korzyścią dla obwinionego nie orzeczono wyższej kary grzywny i obligatoryjnego środka karnego.

Z tych względów należało uchylić wyrok Sądu Rejonowego w części dotyczącej orzeczenia o karze oraz w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym zakazie prowadzenia pojazdów i sprawę - w tak określonej sekwencji - przekazać temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku.

[as]